

CODE-R

Reflecteren over keuzes & dilemma's
in persoonlijke oorlogsverhalen
basisles

LESBRIEF CODE-R

BASISLES

In deze lesbrief staan tips en suggesties voor het gebruik van Code-R. Aan de hand van de voorbeeldles kun je Code-R direct in de klas inzetten. Zoek je meer inspiratie om je les zelf vorm te geven? Bekijk dan de 'Code-R lesbrief thema's en werkvormen'.

INHOUDSOPGAVE

WAT IS CODE-R	3
LESDOELEN	4
GEBRUIK IN DE KLAS	4
LESSUGGESTIE STAP VOOR STAP	5
THEMA'S	5
PRAKTISCHE INFORMATIE	7

WAT IS CODE-R?

Code-R staat voor Remember (Wat is er gebeurd? Met wie? Wanneer en op welke plekken?), Reflect (Zie jij uitsluiting, discriminatie en vervolging ook nu nog om je heen?) en Respond (Wat heb je van de geschiedenis geleerd en wat doe je daarmee?).

Code-R is vernieuwend. Met digital storytelling voor iPad en digibord worden vanuit het perspectief van jongeren keuzes en dilemma's in persoonlijke oorlogsverhalen tijdens de Tweede Wereldoorlog belicht. Jongeren toetsen de dilemma's aan hun waarden en normen. Wat begrijpen zij van de omstandigheden waaronder mensen toen leefden? Wat vinden zij belangrijk om te weten? En welke rol speelt het herdenken van de oorlog hierbij?

CODE-R BESTAAT UIT
DRIE ONDERDELEN:

IPAD-MAGAZINE

Zes jongeren vertellen ieder over een bijzonder oorlogsverhaal dat zich afspeelt in hun woonplaats of binnen hun familie. Dankzij de interactieve opzet van het magazine swipen leerlingen op eigen tempo en via eigen interesse door de verhalen. Ze worden door beeld, film en uitspraken geprikkeld om het verhaal op zichzelf te betrekken: wat vind ik, wat zou ik doen? Naast de gebeurtenissen in de oorlog komt ook het thema 'herdenken' aan bod. Het magazine is gratis verkrijgbaar in de Apple iTunes App Store, en vanaf september 2013 ook als webversie toegankelijk. Wil je meer weten? Kijk op www.annefrank.org/docentenCode-R

OOK HET THEMA 'HERDENKEN' KOMT AAN BOD

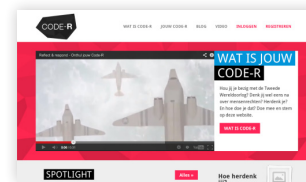
Lovely is altijd 2 minuten stil uit respect. Hoe herdenk jij? **#coderespond**
3 maanden geleden door Code-R

101
keer gezien
0
reacties

Jesse uit Zaandam herdenkt eigenlijk het hele jaar door. Hoe **#herdenk jij?** **#coderespond**
3 maanden geleden door Code-R

120
keer gezien
2
reacties

ONLINE

COMMUNICATIEPLATFORM

Op het online platform kunnen leerlingen via sociale media hun meningen en ideeën delen met anderen. Centrale vraag is: wat is jouw Code-R? Wie of wat zet je het meeste aan het denken over (de) oorlog? Jongeren laten Tweets of foto's achter, of stemmen mee in de polls. Ook is er meer info te vinden in de vorm van filmfragmenten en columns.

DE STRIPBOEKEN

'De Ontdekking', 'De Zoektocht' en 'De Terugkeer': In de strips komen verschillende dilemma's aan bod: welke keuzes maken mensen in oorlogsomstandigheden, hoe stellen ze zich op? Doel van de strips is om leerlingen zich bewust te laten worden van de dilemma's waar mensen mee te maken krijgen in een oorlogssituatie.

LEERDOELEN CODE-R

Code-R heeft de volgende leerdoelen:

- Leerlingen kennen via persoonlijke verhalen minstens drie dilemma's en keuzes in de oorlog.
- Leerlingen kunnen zich in deze dilemma's verplaatsen en erop reflecteren.
- Leerlingen kunnen voorbeelden uit hun eigen leven geven waarin de dilemma's terugkomen; ze begrijpen de relevantie van de dilemma's in het heden.
- Leerlingen kunnen hun ideeën en mening verwoorden en duidelijk maken in een Tweet, in beeld of in een poll.
- Leerlingen kunnen een eigen digital story maken, bijvoorbeeld in PowerPoint of op video.
- Leerlingen kunnen zelfstandig werken en oefenen invloed uit op hun eigen leerproces.

Code-R sluit aan bij de vakken en leergebieden geschiedenis, maatschappijleer, Nederlands, filosofie, Mens & Maatschappij, CKV, burgerschap en de mentorles.

GEBRUIK IN DE KLAS

Code-R is op verschillende manieren in de les en daarbuiten te gebruiken. Je kunt je met leerlingen richten op een bepaald onderdeel en/of thema en de les geven aan de hand van de uitgeschreven lesopzet. Hiernaast een kort overzicht van relevante thema's en invalshoeken. Meer informatie over de thema's vind je in de lesbrief 'Code-R thema's en werkvormen'

THEMA'S

EN INVALSHOEKEN

Je kunt Code-R in je les inzetten naar aanleiding van de volgende thema's en invalshoeken:

- 1 **OMGEVINGSGESCHIEDENIS /
LOKALE GESCHIEDENIS**
- 2 **HERDENKEN**
- 3 **GESCHIEDENIS AAN DE HAND
VAN PERSOONLIJKE VERHALEN**
- 4 **DOOR DE OGEN VAN JONGEREN**
- 5 **MENINGSVORMEN**
- 6 **FEIT OF FICTIE**
- 7 **MENSENRECHTEN**

REFLECT & RESPOND
ONTDEK VERRASSENDE
OORLOGSVERHALEN

Download in de
App Store

ONTHUL JOUW
CODE-R EN WIN

DOE MEE

LESSUGGESTIE:

OPZET STAP VOOR STAP

(40 TOT 75 MINUTEN)

Binnen deze les ga je aan de hand van de verhalen en de thema's uit het magazine met je leerlingen in gesprek. Dit kan in de volgende 4 stappen:

STAP 1

INLEIDING

(10 MINUTEN)

Besprek kort met je leerlingen hoe zij de Tweede Wereldoorlog zien. Stel hierbij de volgende vragen:

- Vind je het belangrijk om iets over de oorlog te weten of te leren?
- Weet je wat er tijdens de Tweede Wereldoorlog gebeurd is in de plaats waar je woont of bij familie/vrienden in Europa en/ of in Azië?
- Vind je het belangrijk dat je je hier bewust van bent?
- Ken je iemand die de oorlog heeft meegemaakt?

Ken je iemand die de oorlog heeft meegemaakt?

Je kunt het gesprek aangaan vanuit een van de stripboeken van de Anne Frank Stichting over de Tweede Wereldoorlog: De Ontdekking (www.annefrank.org/DeOntdekking) of De Zoektocht (www.annefrank.org/DeZoektocht) en vanuit het stripboek De Terugkeer van het Indisch Herinneringscentrum (www.deterugkeer.nl)

Ook kun je de verschillende dilemma's gebruiken die in het magazine per verhaal een belangrijke rol spelen. De belangrijkste dilemma's zijn:

Ongebroken verzet Rotterdam toen & nu

De grootvader van Karen heeft met zijn gewapend verzet de bezetter goed gedwarsboomd... maar dat kon betekenen dat hij mensen moest doden.

Goed en fout In het grensdorp Aalten

Verzetsheld Ome Jan heeft vele levens gered... maar medeverzetsheld Tante Riek werd betrapt en vond de dood in een concentratiekamp.

"Hoe zou ik gehandeld hebben als ik in haar schoenen stond?"

De oorlog in een stripboek Alles moet precies kloppen

In de jaren 70 werd de Japanse keizer Hirohito in Nederland ontvangen... maar veel mensen waren woedend omdat hij in de oorlog verantwoordelijk was voor de grove schending van mensenrechten. Of kon hij daar niets aan doen?

Jeroen uit De Ontdekking Oorlog toen en mensenrechten nu

Als politiemann moest Jeroens overgrootvader meewerken met de Duitsers ... stiekem hielp hij ook een Joods meisje onderduiken, maar dat kon hij niet aan zijn gezin vertellen.

De Polen bevrijden Breda Twee generaties, twee keuzes

De grootvader van Sam besloot niet in het leger te gaan toen Polen werd bezet... maar een paar jaar later sloot hij zich wel aan bij de geallieerden en hielp onder andere bij de bevrijding van Breda.

Oorlog in Nederlands-Indië Een noodgedwongen nieuwe start in Nederland

Lily gaf haar mening en zei "Ik ga liever bedelen dan in een Japanse bar werken!"... ze werd door de Japanners opgesloten maar als iedereen zijn mond zou houden, was er helemaal geen verzet.

STAP 2

IPAD MAGAZINE

(20 MINUTEN)

Je leerlingen bekijken het iPad magazine, ze lezen en proberen dingen uit. Dit kan klassikaal via het digibord, maar ook individueel of in kleine groepjes, afhankelijk van het aantal iPads of computers.

STAP 3

GESPREK

(15 MINUTEN)

Aan de hand van de uitspraken, de teksten en het beeldmateriaal in het magazine daag je je leerlingen uit te reageren: ben je het er mee eens? Waarom wel/niet? Waar wil je meer over weten? Wat raakte je in het bijzonder? Kijk ook eens terug naar de dilemma's die je eerder hebt besproken: hebben leerlingen nog steeds dezelfde mening, of zijn ze misschien van gedachten veranderd na dit gesprek?

STAP 4

OPDRACHT M.B.T. HET PLATFORM

(30 MINUTEN)

Sluit je les af met een opdracht: leerlingen Twitteren of bloggen iets over de les of de thema's. Ze kunnen op het platform (<http://code-r.annefrank.org>) inloggen via hun eigen Twitter- of Facebook-account, of een apart account aanmaken voor het platform. Hier kunnen leerlingen hun mening geven door bijvoorbeeld mee te doen aan de polls of Mobys te posten.

Dit laatste kan via de site maar ook met de gratis Moby-app. Voor deze opdracht mogen leerlingen dus voor één keer wél hun telefoon in de klas gebruiken. Wie de meeste Mobys post wordt topfan en maakt kans op een leuke prijs. Dit onderdeel kan tijd in beslag nemen en is dus erg geschikt als huiswerkopdracht

Code-R is een initiatief van de Anne Frank Stichting in samenwerking met het Indisch Herinneringscentrum. Code-R is mede tot stand gekomen dankzij een financiële bijdrage van het Nationaal Comité 4 en 5 mei.

PRAKTISCHE

INFORMATIE

Meer informatie over Code-R
www.annefrank.org/docentenCode-R

Het iPad magazine downloaden
<https://itunes.apple.com/us/app/code-r/id628440961?ls=1&mt=8>

Het magazine op je computer bekijken
<http://layergloss.com>

Het communicatieplatform
<http://www.code-r.org>

Heb je vragen of suggesties? Neem dan contact met ons op
docenten@annefrank.nl

CODE - R